

„Rejtélyekkel teli és borzongatóan izgalmas.
Kiváló történet háromdimenziós
karakterekkel.”

– STEPHEN KING

SILO
STREAM ON

Apple tv+

SILÓ

hard
selection

HUGH HOWEY

HUGH HOWEY

SILÓ

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2023

1

AGYERMEKEK JÁTSZOTTAK, MIKÖZBEN HOLSTON a halálba mászott; hallotta a visongást, amit csak boldog gyermekek hallatnak. Holston nem sietett, mialatt ők tombolva dübörögtek odafenn, módszeresen, súlyos léptekkel haladt körbe-körbe a csigalépcsőn, öreg bakancsai pengtek a fémből készült fokokon.

A fokokat, akárcsak apja bakancsát, megviselte az idő. A lemálolt festék erőtlenül lifegett rajtuk, főként a sarkokban és az aljukon, ahol nem koptatták őket annyira. A lépcsőkön másutt zajló forgalom nyomán kisebb felhőkben szállt a por. Holston érezte a csillogásig koptatott korlát vibrálását. Ez mindannyiszor lenyűgözte: miként képes a puszta tenyerek és a léptek súrolása évszázadok alatt így megviselni a szilárd acélt. Molekulánként, gondolta. Minden élet lekoptat egy réteget, ahogy a siló is felemészti azt az életet.

A lépcsőn közlekedő nemzedékeknek köszönhetően valamennyi lépcsőfok meghajlott kissé, a széleik pedig lekerekedtek, mint a lebiggyesztett száj. Középuött a nyomát is alig lehetett felfedezni azoknak az apró ipari gyémántoknak, amelyek valaha a fokok tapadását szolgálták. Hiányukra csak a mindkét oldalon fellelhető mintázatból lehetett következtetni, a lapos acélból kiálló apró, éles szélű, piramisszerű kiemelkedésekből meg a festékpettyekből.

Holston vén bakancsával vén fokra lépett, lenyomta, majd megismételte a mozdulatot. Beleveszett mindabba, ami a feledésbe merült években történt: molekulák és életek eltűnésébe, a porrá lett rétegekbe. Azt gondolta, nem most először, hogy sem az életnek, sem

a lépcsőnek nem az effajta létezés a célja. Nem efféle gyötrésre épültek a silót pohárba tett szalmaszál módjára átszelő hosszú csigalépcső szűk korlátjai. Mint hengeres otthonuk legnagyobb része, láthatóan ez is más célokból készült, rég elfeledett funkciók ellátására. Most főútvonal gyanánt használták emberek ezrei, akik ismétlődő napi ciklusokban közlekedtek benne fel és alá, bár Holston szerint jobb lett volna, ha csak vészhelyzetekben veszik igénybe, és legfeljebb pár tucatnyian.

Újabb szintet hagyott maga mögött: a torta alakú hálóteremrészeletet. Miközben Holston megmászta az utolsó néhány szintet, egyre hangosabban hallotta a feje fölül a gyerekricsajt. A fiatalság hangja volt ez, olyan lelkeké, akik még nem voltak tisztában azzal, hol élnek, akikre még nem nehezedett rá minden oldalról a föld szorítása, akiknek még nem halt meg az elméje, hanem *nagyon is* éltek. Éltek, nem voltak kikészülve, boldog hangjuk leszűrődött a lépcsőn, s trillázásuk nem állt összhangban Holston tétével: a döntésével és az elszántságával, hogy *kimenjen*.

Mialatt közelített a legfelső szinthez, egy fiatal hang túlharsogta a többit, ami arra emlékeztette Holstont, hogy ő is a silóban volt gyermek – ott végezte minden iskoláját, ott is játszott. Akkoriban még irdatlan nagy világmindenségnek tetszett a fülledt levegőjű betonhenger. Szintjeivel, emeleti lakásegységeivel, műhelyeivel, hidropónikus kertjeivel meg a csőhálózattal teli vizesblokkjaival hatalmas kiterjedésű világ volt, amit soha senki fel nem fedezhet egészen, labirintus, amiben ő és barátai akár örökre elveszhetnek.

Azoktól az időktől azonban már több mint harminc év választotta el. Holston most úgy érezte, mintha gyerekkora két-három étellel ezelőtt lett volna, s valaki más élvezte. Nem ő. Egész életét seriffként töltötte, s ez az élet súlyosan telepedett a múltra. Nem olyan régen pedig élete harmadik szakaszában tartott – egy titkos életben, túl a gyerekkoron és a seriffkedésen. Ezek voltak az ő utolsó rétegei a teljes megsemmisülés előtt. Három évet töltött csendesen, várva valamire, ami nem jön el soha, miközben minden egyes nap hosszabbnak tűnt, mint korábbi, boldogabb életeinek bármelyik hónapja.

Holston a csigalépcső tetejére érve elengedte a korlátot. A sokat látott acél íves csöve ott ért véget, ahol a lépcső a silókomplexum leg-
tágasabb helyiségeibe torkollott: az étkezőbe és az ahhoz kapcsolódó
társalgóba. Most már egy szinten volt a játékos visongással. A sza-
naszét lévő székek közt világos alakok cikáztak, fogócskát játszo-
tak. A káoszt maroknyi felnőtt fokozta. Holston látta, ahogy Emma
szétszórt krétát és zsírkrétát szed össze a piszkos járólapról. Férje,
Clarke egy asztalnál ült, amelyen gyümölcslevek, kancsók és kuko-
ricalisztból készült sütik sorakoztak. Odaintett a szoba másik végé-
ből Holstonnak.

Holstonnak eszébe sem jutott, hogy a köszönést viszonzza, er-
re sem energiája, sem vágya nem volt. A felnőttek és a játékba bele-
merült gyerekek mellett homályosan kivehető látványt nézte, amit
az étkező falára vetítettek. Zord világukból itt nyílt a legnagyobb
zavartalan kilátás. Reggeli táj. A hajnal gyér fénye burkolta be az
élettelen hegyeket, melyek Holston gyermekkorá óta semmit sem
változtak. Ott terpeszkedtek, ahogy tették időtlen idők óta, mialatt
Holston az étkező asztalai közt rajcsúrozó gyermekből azzá a kiüre-
sedett valamivé vált, ami most is volt. A hegyek tekintélyesen hul-
lámzó ormai mögötti ismerős, rothadó égvonal erőtlenül csillogva
tükrözte vissza a reggeli napsugarakat. Ősi üveg és acél állt a mesz-
szeségben, ott, ahol – mint gyanították – valaha emberek éltek a
föld fölött.

Egy gyerek, akit úgy vetett ki magából a csoportja, mint valami
üstököst, Holston térdéhez csapódott. Lenézett, s mozdult, hogy
megérintse a srácot – Susan fia volt az –, a gyerek azonban, üstökös-
höz méltón, már el is tűnt, berántotta a többiek vonzása.

Holstonnak hirtelen a lottó jutott eszébe, amit ő és Allison nyer-
tek meg az asszony halálának évében. A szelvény még mindig meg-
volt, magával vitte mindenüvé. A gyerekek egyike – aki mostanra
már kétévesen totyogna a többiek után – az övék is lehetne. Mint
minden szülő, ők is arról álmodoztak, hogy dupla szerencsével ikre-
ik lesznek. Próbálkoztak is persze. Miután kivették az asszony imp-
lantátumát, dicsőséges éjszakáról dicsőséges éjszakára próbálkoztak

a szelvényüket beváltani. A többi szülő sok szerencsét kívánt nekik, a lottóban reménykedők pedig csendben imádkoztak, hogy üres évet fogjanak ki.

Ő és Allison, akik tudták, hogy csak egy évük van, kipróbálták az összes babonáságot, mindent, amiről azt gondolták, segíthet. Az ágy fölé aggatott fokhagymafüzérektől a termékenység megnövekedését remélték, a matracok alá két tízcentest rejtettek, hogy ikreket hozzanak össze, Allison hajában rózsaszín szalag virított, Holston szeme alatt pedig kék festékfolt – nevetségesnek és kétségbeesett igyekezetnek bizonyult valamennyi, ugyanakkor viccesnek is. Bolondabb dolog már csak az lett volna, ha *nem* kísérlelnek meg mindent, ha kipróbálatlanul hagyják valamelyik idióta babonát vagy receptet.

Azonban minden hiábavalónak bizonyult. Még le sem telt az évük, a lottójog másik párra szállt át. Nem próbálkozás, hanem idő hiányában. A *feleség* hirtelen hiányában.

Holston elfordult a játéktól és a kilátástól, s a siló étkezője és légszilipje között elhelyezkedő irodája felé indult. Mialatt az utat megtette, gondolatban felidézte az itt vívott harcot, az idegek csatáját, melyen az utolsó három esztendőben nap mint nap átment. Tudta, ha megfordul, és belemerül a hatalmas kilátásba a falon, ha csak futó pillantást vet a folyamatosan romló, homályos, borús kameralencsék vetítette képre, az odakinn lebegő szennyeződésre, ha követi tekintetével a hegy hullámosan gyűrődő vonalát, a redőt, amely az ingoványos dűnéken keresztül húzódott túl a városon, ki tudná venni az ő békés alakját. Ott, azon a dombon, láthatná a feleségét. Úgy feküdt, akár egy alvó szikla, a levegő és a toxinok elnyűtték, kezét a feje alá hajtotta.

Talán.

Nehezen látta, alig lehetett kivenni már az újbóli elhomályosodás kezdete előtt is. Amúgy meg nemigen lehetett megbízni a látványban. A dolog úgy állt, hogy volt miben kételkedni. Így aztán Holston azt az egyszerű megoldást választotta, hogy nem nézett ki. Áthaladt felesége lelki összeomlásának színhelyén, ahol örök álmukat aludták a rossz emlékek, át a hirtelen örület színén, s belépett az irodájába.

– Nézd csak, ki kelt ilyen korán – mondta Marnes mosolyogva.

Holston helyettese becsukta az iratszekrény fémfiókját, az elaggott zsanérok élettelen hangon jajongtak. Gőzölgő bögrét vett a kezébe, majd feltűnt neki Holston komorsága.

– Jól vagy, főnök?

Holston bólintott. Az asztal mögött függő kulcstartóra mutatott.

– Megyek a fogdába – közölte.

A helyettes mosolya lehervadt, Marnes zavartan ráncolta homlokát. Letette a bögrét, és megfordult, hogy leakassza a kulcsot. Mialatt háttal volt, Holston még egyszer, utoljára tenyerébe dörzsölte az éles, hideg acélt, majd a seriffcsillagot színével lefelé az asztalra tette. Marnes visszafordult, és felé nyújtotta a kulcsot.

– Fogjak felmosót? – bökött Marnes hüvelykujjával az étkező irányába. A cellába, ha annak épp nem volt lakója, legfeljebb takarítani mentek be.

– Ne – mondta Holston. Fejével a cella felé intett, jelezve helyettesének, hogy kövesse.

Megfordult. Az asztal mögötti szék megnyikordult, miközben Marnes felállt, hogy utánamenjen. Holston a cellához lépett. A kulcs simán belement a zárba. Az ajtó jól megkonstruált és gondosan karbantartott zárszerkezete élesen kattant. Egy halovány zsanérnyikorgás, egy elszánt lépés, egy taszítás, csengés, és a megpróbáltatásnak vége volt.

– Főnök?

Holston a rácsok közt kitartotta a kulcsot. Marnes lenézett rá, s némileg bizonytalanul, de elvette.

– Mi történik, főnök?

– Szólj a polgármesternek! – mondta Holston. Sóhajt eresztett meg, keserveset, amit már három esztendeje tartogatott. – Mondd meg neki, hogy ki akarok menni!

2

ACELLÁBÓL NEM VOLT ANNYIRA HOMÁLYOS A KILÁTÁS, mint az étkezőből, s Holston azzal töltötte utolsó silóbeli napját, hogy próbálta összerakni a látványt. Lehetséges, hogy a kamera ezen az oldalon védve van a toxikus szélről? Netán az összes halálra ítélt takarító egyre több munkát fektetett abba, hogy megőrizze a látványt, amit utolsó napján élvezhetett? Vagy ezt az extra erőfeszítést ajándéknak szánták a *következő* takarítónak, aki majd ugyanebben a cellában tölti az utolsó napját?

Holstonnak az utóbbi magyarázat tetszett leginkább. Arra készítette, hogy vágyakozással gondoljon a feleségére. Emlékeztette, miért van itt, a rácsok rossz oldalán, önként.

Miközben gondolatai Allisonra összpontosultak, ült, és nézett kifelé a halott világra, amit valamely ősi nép hagyott maga mögött. Betemetett bunkerjük körül nem a legjobb kilátás nyílt a tájra, bár nem is a legrosszabb. A messzeségben a dombok barna vonulata úgy mutatott, akár a kávéfoltok, amikbe épp a kellő mennyiségű disznótejet öntöttek. Felettük az ég ugyanolyan unalmaszürke volt, mint gyerekkorában, s mint a nagypapa gyerekkorában. A tájban semmi sem mozgott, csak a felhők. Azok szabadon kóboroltak, akár a hordába verődött állatok a képeskönyvekben.

Cellájának teljes falát betöltötte az élettelen világ látványa, amiként betöltött minden falat a siló felsőbb szintjein, melyek mindegyikén a homályos és a még homályosabb senki földje egy-egy darabja volt látható. A látvány Holstonra eső része a sarokban álló

priccsztől a mennyezetig, a másik falig terjedt, le egészen a végéig. És a lágy elmosódottság dacára – olyan volt, mintha olajat kentek volna egy lencsére – úgy festett, mint egy színpad, ahová ki lehetne csatangolni, mint valami tátongó, hívogató lyuk, amelyet, fura módon, tilalmat jelző börtönrácsokon túl helyeztek el.

Az illúzió azonban csak bizonyos távolságból volt meggyőző. Holston közelebb hajolva láthatta a hatalmas kijelzőn az immár kihunyt maroknyi pixelt. Tökéletesen fehérén álltak a barna és szürke árnyalatok közepén. Valamennyi kegyetlen intenzitással fénylő pixel (Allison „beragadt” pixeleknek nevezte őket) olyan volt, mint egy világosabb helyre nyíló, négyszögletes ablakocska, emberi haj vastagságú lyuk, ami látszatra egy jobb valóság felé hívogatott. Most, hogy jobban megnézte, tucatnyit észrevett belőlük. Holston elgondolkodott azon, van-e a silóban olyan ember, aki ért a javításukhoz, s vannak-e szerszámaik az ilyen kényes munka elvégzéséhez. Vagy mindörökre halottak, mint Allison? A végén valamennyi pixel kihuny? Holston elképzelt a napot, amelyen a pixelek fele már tökéletesen fehér, aztán generációkkal később, amikor már csak néhány marad meg barnának és szürkének, aztán csak egy tucat, majd a világ új stádiumba lép, a siló lakossága azt hiszi, tűzben áll a kinti világ, s az egyedüli *igaz* pixeleket összetévesztik a nem működőkkel.

Vagy Holston és az emberei már most is ezt teszik?

Valaki megköszöri a torkát mögötte. Holston megfordult. A rácsok túloldalán Jahns polgármester asszony állt, kezét overallja mellő részében nyugtatva. Nagyot bólíntott a priccs felé.

– Ha a cella üres, olyan éjszakákon, amikor maga és Marnes seriffhelyettes szolgálaton kívül vannak, néha ideülök, és élvezem ezt a kilátást.

Holston visszafordult, hogy tovább tanulmányozza a sáros, életelen tájat. Csak a gyerekkönyvekben látható ábrákhoz képest volt a látvány lehangoló – kizárólag ezek a könyvek éltek túl a felkelést. A legtöbb ember kételkedett a könyvekben látható színekben, amiként kételkedtek abban is, hogy bíborszínű elefántok és rózsaszín madarak valaha is léteztek, Holston azonban igazabbnak érezte azokat a képeket, mint az elé táruuló látványt. Akár a többiek, ő is érzett

valamit, ami ősi volt, és mély, amikor azokat a zölddel és kékkel színezett, megviselt oldalakat nézegette. A fullasztó silóhoz képest a kinti sáros-szürke látvány is egyfajta megváltásnak számított, csak úgy, mint a szabad levegő, aminek a belélegzésére született az ember.

– Kicsivel mindig tisztábbnak tűnik itt – mondta Jahns. – Úgy értem, a kilátás.

Holston csendben maradt. Egy rojtosodó felhődarabkát figyelt, ami a többiektől leválva új irányba indult. Fekete és szürke keveredett egymással.

– Válassza ki, mi legyen a vacsorája! – mondta a polgármester. – Hagyomány...

– Nem kell elmondania, hogy megy ez – szakította félbe Holston. – Csak három éve annak, hogy felszolgáltam ugyanitt Allison utolsó vacsoráját. – Szokásból az ujjához nyúlt, hogy a rézgyűrűjét megforgassa. Elfelejtette, hogy órákkal korábban az öltözőben hagyta.

– El sem hiszem, hogy már annyi ideje – mormolta magában Jahns.

Holston felé fordult. A nő a falon kirajzolódó felhőket figyelte.

– Hiányzik magának? – kérdezte dühösen Holston. – Vagy csak azt nem állhatja, hogy ilyen sokáig tartott a homály?

Jahns szeme egy pillanatra megvillant, majd a földet nézte.

– Tudja, hogy én nem akarom ezt, semmilyen szempontból. A szabály azonban szabály...

– Nincs mit hibáztatni rajtuk – mondta Holston, s próbálta csilapítani a haragját. – Jobban ismerem a szabályokat, mint a legtöbben. – Keze a hiányzó jelvénye felé mozdult, ami épp úgy nem volt már nála, ahogy a gyűrű sem. – A pokolba is, hiszen életem legjavában a szabályoknak szereztem érvényt, még azután is, hogy rájöttem, szart sem érnek.

Jahns megköszöri a torkát.

– Nos, nem fogom megkérdezni, miért emellett döntött. Csak feltételezem, hogy azért, mert idebenn boldogtalanabb lenne.

Holston szembenézett vele, s meglátta a párát a tekintetében, mielőtt a nő kipisloghatta volna. Jahns a szokottnál is vékonyabbnak látszott, leffegő overalljában komikusnak tűnt. Nyakán a ráncok

mélyebbek voltak, szemének sugárzása pedig erőteljesebb, mint amire emlékezett. Sötétebb. Holston arra gondolt, a nő hangjának rekedtsége az őszinte sajnálat tanújele, nem pedig a korái vagy a dohányadagé.

Holston hirtelen Jahns szemén keresztül látta önmagát, az elnyűtt priccsen ücsörgő, megtört embert, akinek bőre szürke a kinti halott világ sápadt izzásától, s a látványtól megszedült. Feje ide-oda fordult, mintha valami észszerű után kutatna, amihez csatlakozhatna, valami után, aminek értelme van. Az élete álomnak, visszafordíthatatlannak látszott. Az elmúlt három esztendőből semmi nem tűnt igaznak. Egyáltalán semmi nem tűnt igaznak.

Visszafordult a rozsdaszín hegyek felé. Úgy érezte, szeme sarkából épp látta meghalni az egyik pixelt, ami fehérré égett ki. Újabb apró ablak nyílt, újabb tiszta kilátás az illúzió át, amelyben felnőttként megtanult kételkedni.

A holnap lesz az én megváltásom, gondolta Holston vadul, akkor is, ha odakint pusztulok el.

– Túl régóta vagyok polgármester – jegyezte meg Jahns.

Holston visszanézett, s látta, hogy a nő ráncos keze a hideg acél-rácsot markolja.

– Tudja, hogy a nyilvántartásaink nem mennek vissza a kezdetekhez. Nem mennek vissza a másfél évszázaddal ezelőtti felkelés előtti-re, de azóta nem akadt polgármester, aki nálam több embert küldött volna ki takarítani.

– Sajnálom, hogy gondot okozok magának – mondta Holston szárazon.

– Semmi örömet nem lelek benne. Csak ennyit mondok. Nincs benne örömöm egyáltalán.

Holston keze végigsöpört a hatalmas képernyőn.

– De holnap este maga lesz az első, aki tiszta naplementét lát, igaz? – Utálta azt, amit mondott. Holston nem a halála miatt haragudott, vagy az élete miatt, vagy bármi miatt, ami másnap reá várt. Őt az Allison sorsa miatti harag nem hagyta nyugodni. Továbbra is úgy vélte, a múltbeli események elkerülhetőek lettek volna, noha réges-rég lezajlottak már. – Mindenki imádni fogja a holnapi

kilátást – mondta, inkább saját magának, semmint a polgármesternek.

– Ez egyáltalán nem tisztességes – közölte Jahns. – A törvény az törvény. Maga megszegte. És tudta, hogy megszegi.

Holston maga elé nézett. Hagyták a csendet dagadni. Végül Jahns polgármester szólalt meg.

– Még nem fenyegetőzött azzal, hogy nem csinálja végig. A többiek közül páran idegesek, hogy maga talán nem végzi el a takarítást, mert nem tiltakozik ellene.

Holston felnevetett.

– Jobban éreznék magukat, ha azt mondanám, *nem fogom* megpucolni a szenzorokat? – Fejét rázta az örült logika hallatán.

– Mind, aki csak itt ült, azt állította, hogy nem fogja megcsinálni – közölte Jahns –, de aztán mégiscsak elvégezték a munkát. Arra jutottunk...

– Allison sosem fenyegetőzött azzal, hogy nem csinálja meg – emlékeztette Holston, de tudta, mit akar Jahns mondani. Ő maga is biztos volt benne, hogy Allison nem törli le a lencséket. S most úgy gondolta, megértette, min ment keresztül, amikor ugyanezen a helyen ült. Nagyobb dolgokat kellett itt megfontolni, mint a takarítás művelete. A legtöbben, akik kimentek, lebuktak valamin, aztán egyszerre itt találták magukat a cellában, és sorsuk néhány órára korlátozódott. Amikor azt mondták, nem teszik meg, a bosszú járt a fejükben. Allisonnak és most Holstonnak azonban komolyabb aggodalmaik voltak. Lényegtelen volt, takarítanak, vagy sem, azért kerültek ide, mert – az örület egy bizonyos szintjén – itt akartak *lenni*. Csak a kíváncsiságuk maradt meg. A csoda iránt, amit a falí kivetítők csupán valamiféle fátylon át közvetítettek.

– Mit tervez tehát, elvégzi, vagy nem végzi el? – szegezte neki a kérdést Jahns. Le sem tagadhatta kétségbeesését.

– Maga mondta magának – vont vállat Holston. – Megcsinálja mindenki. Aminek valami oka kell legyen, nem?

Úgy tett, mintha nem foglalkozna a kérdéssel, egyáltalán nem érdekelné a takarítás *miértje*, jóllehet élete javát, és főleg az utolsó három évet, azzal töltötte, hogy a miérten töprengett. A kérdés

valósággal megőrijtette. És ha azzal, hogy nem hajlandó Jahns kérdésére válaszolni, fájdalmat okoz azoknak, akik a feleségét megölték, na, azon ugyan nem fogja magát felizgatni.

Jahns keze izgatottan járt a rács rúdján fel-alá.

– Megmondhatom nekik, hogy meg fogja csinálni? – kérdezte.

– Vagy mondja azt, hogy nem fogom. Engem nem érdekel. Úgy veszem észre, bármelyik válasz ugyanazt jelenti a számukra.

Jahns nem felelt. Holston felpillantott rá, s a polgármester bólintott.

– Ha az étkezést illetően meggondolná magát, tudassa Marnes seriffhelyettségével. Egész éjjel az ügyeletesasztalnál lesz, ahogy azt a hagyomány...

Szükségtelen volt mondania. Könnyek szöktek Holston szemébe, amikor korábbi kötelezettségei sorából erre visszaemlékezett. Tizenkét évvel ezelőtt ő ült annál az asztalnál, amikor Donna Parkinst küldték takarítani, meg nyolc éve is, mikor Jack Brent ideje jött el. S a rácsba csimpaszkodva, a padlón heverve, teljesen összeomolva töltött el egy éjszakát három évvel ezelőtt, amikor a feleségén volt a sor.

Jahns polgármester megfordult, menni készült.

– Seriff – mormogta Holston, mielőtt túl messzire ért volna.

– Tessék? – Jahns megtorpant a rácsok túloldalán, bozontos, szürke szemöldöke a szemébe lógott.

– Marnes most már seriff – emlékeztette Holston. – Nem helyettes.

Jahns ujjperceivel megkopogtatta az egyik acélrudat.

– Valamit egyen majd – javasolta. – És nem fogom azzal idegesíteni, hogy azt javaslom, aludjon is egyet.

3

Három évvel korábban

TÉ NYILVÁN *VICCELSZ* – mondta Allison. – Édesem, ezt hallgasd meg! Nem fogod elhinni. Tudtál te arról, hogy nemcsak egy felkelés zajlott, hanem *több* is?

Holston felpillantott az ölében szétnyitott irattartóból. Körülötte szétszórt papírhalmok borították az ágyat, mint valami foltvarrás – régi akták kazlái, amelyeket szortírozni kellett, s az új panaszok, amelyeknek utána kellett járni.

Allison az ágy lábánál elhelyezett kisasztalnál ült. A siló egyik lakásában laktak, amiből az évtizedek során csak kétszer választottak le helyiségeket. Maradt benne hely olyan luxusnak, mint az asztal, és priccs helyett a széles ágy.

– Honnan tudnék én erről? – kérdezte. Felesége megfordult, egy hajtincset betuszkolta a füle mögé. Holston a számítógép monitorára csapott egy aktát. – Te bogozgatsz naphosszat több száz éves titkokat, és nekem előbb kéne róluk tudnom, mint neked?

Allison kiöltötte a nyelvét.

– Ez csak amolyan szófordulat. Így szoktalak informálni. De miért nem mutatsz nagyobb érdeklődést? Hallottad egyáltalán, amit mondtam?

Holston vállat vont.

– Soha nem tekintettem úgy az általunk ismert felkelésre, mint az egyetlenre, csak mint a legutóbbira. Ha valamit is tanultam a munkámból, hát az az, hogy sem bűncselekmény, sem a csőcselék

őrültségei nem lehetnek eredetiek. – Felvett egy irattartót a térde mellől. – Gondolod, hogy ez a siló első ismert víztolvaja? Vagy az utolsó?

Miközben Allison szembefordult vele, széke megnyikordult a járólapon. A mögötte álló asztalon lévő monitoron a siló régi szerveireiből előbányászott adattöredékek és -hulladékok villóztak, régen törölt és számtalanszor felülírt információk maradványai. Holston még mindig nem értette, hogyan működik ez a visszakeresési folyamat, sem azt, hogy valaki, akinek elég esze van ehhez a munkához, hogy lehet annyira buta, hogy őt szeresse, de mindkettő igazságát elfogadta.

– Egy sor régi jelentést rakok össze – közölte az asszony. – Ha minden igaz, az derül ki belőlük, hogy a mi régi felkelésünkre rendszeresen sor került. Nagyjából nemzedékenként egyszer.

– Sok mindent nem tudunk még a régi időkről – mondta Holston. Megdörzsölte a szemét, és a papírmunkára gondolt, aminek sehogyan sem látta a végét. – Lehet, hogy nekik nem volt szisztémájuk a szenzorpucolásra, hm? Lefogadom, hogy akkoriban odafenn egyre homályosabb és homályosabb lett a kilátás, míg az emberek bele nem őrültek, aztán felkelés vagy valami afféle robbant ki, a végén meg száműzetésbe küldtek pár embert, hogy egyenesbe hozzák a dolgokat. Vagy talán a természetes népességszaporulat kontrollja tette, tudod, még a lottó előtt.

Allison megrázta a fejét.

– Nem hinném. Ha jól meggondolom... – Elhallgatott, s a Holstont körülvevő papírtengerre pillantott. A csokorba gyűjtött kihágások látványa arra készítette, hogy alaposan megfontolja mondanóját. – Nem ítélni akarok, és nem akarom megmondani, igaza volt-e valakinek, vagy nem, semmi ilyesmit. Csak arra utalok, hogy a lázadók talán nem törölték le a szervereket a felkelés alatt. Szemben azzal, amit nekünk mindig mondtak, úgy mellesleg.

Ez felkeltette Holston figyelmét. Az üres szerverek rejtélye, a silóősök semmitmondó múltja mindannyiukat kísértette. A kitörlés nem volt más, mint ködös legenda. Becsukta az aktát, amin épp dolgozott, és félretette.

– Szerinted mi volt az ok? – kérdezte a feleségét. – Gondolod, hogy baleset történt? Tűz vagy áramkimaradás? – Felsorolta a közszájon forgó elméleteket.

Allison a homlokát ráncolta.

– Nem – mondta. Lehalkította a hangját, és idegesen körülnézett. – Én azt hiszem, *mi* töröltük le a merevlemezeket. Értem ez alatt az őseinket. Ők voltak, nem a felkelők. – Megfordult, és a monitor felé hajolt, ujját végigfuttatta néhány számon, amit Holston az ágyról nem tudott kivenni. – Húsz év – mondta. – Tizennyolc. Huszonnégy. – Ujja lefelé mozdult a képernyőn, ami megcsikordult. – Huszonnyolc. Tizenhat. Tizenöt.

Holston, az aktákat egymásra halmozva, ösvényt vágott magának a padlóra tett dokumentumok között, úgy jutott el az asztalhoz. Az ágy végére telepedett, kezét neje nyakára tette, s válla felett a monitorra nézett.

– Ezek azok az adatok? – kérdezte.

Az asszony bólintott.

– Nagyjából minden húsz évben van egy nagyobb felkelés. Ez a jelentés katalogizálta őket. Ez egyike azoknak a fájloknak, amelyeket a legutóbbi felkelés alatt töröltek. A *mi* felkelésünk alatt.

Úgy mondta ezt „a *mi* felkelésünk”-et, mintha valamelyikük vagy bármelyik barátjuk élt volna azokban az időkben. Holston azonban tudta, hogyan érti. Ez volt az a felkelés, aminek az árnyékában nevelkedtek, a felkelés, amely mintha világra hozta volna őket – a nagy konfliktus, amely ott lebegett gyermekkoruk felett, a szüleik, nagyszüleik gyermekkoruk felett.

A felkelés, amely suttagásokat és ideges oldalpillantásokat váltott ki.

– S miből gondolod, hogy mi töröltük le a szervereket? Mi, a jó fiúk?

Félig elfordult, s elkeseredett vigyort eresztett meg.

– Mondta valaki, hogy mi vagyunk a jó fiúk?

Holston megmerevedett. Visszahúzta kezét Allison nyakától.

– Ne kezd! Ne mondj semmit, ami...

– Csak humorizálok – közölte az asszony. Ilyesmivel azonban nem lehetett humorizálni. Ezt már csak két lépés választotta el az árulástól, a *takarítástól*. – A következő az elméletem – mondta, s kihangsúlyozta az *elmélet* szót. – Generációs felkelésekről van szó, igaz? Úgy értem, nagyjából száz éven át, vagy egy kicsit tovább is. Óraműpontossággal robbantak ki – mutatott a dátumokra. – De azután, a nagy felkelés idején, ami az egyedüli volt, amiről eddig tudtunk, valaki letörölte a szervereket. Ami, én mondom neked, nem olyan egyszerű, mint lenyomni néhány gombot, vagy tüzet gyújtani. Óriásinak kellett lennie annak az anyagnak. Összehangolt erőfeszítésre volt szükség, nem holmi balesetre, trehányságra vagy pusztaszabotázsra...

– Amiből számodra még nem derül ki a felelős személye – mutatott rá Holston. Kétség nem fért ahhoz, hogy asszonya számítógépes varázsló, eszköztárában azonban nem szerepelt a nyomozás. Az az ő asztala volt.

– Ami viszont kiderül – folytatta Allison –, hogy abban az időben valamennyi generáció idején volt felkelés, *azóta* viszont egyetlenegyszer sem. – Az ajkába harapott.

Holston felegyenesedett ültében. Körülpillantott a szobában, és hagyta, hadd ússzanak az elhangzottak a semmibe. Hirtelen támadt látomásában a felesége kitepi a kezéből a nyomozótáskáját, és meglép vele.

– Ezek szerint azt mondod... – Állát dörzsölve végiggondolta mondandóját. – Azt mondod, valaki azért törölte ki a történelmünket, hogy ne ismételjük meg?

– Vagy ennél is rosszabb a helyzet. – Allison mindkét kezével megfogta férje kezét. Arcán eddig is komolyság ült, ami most ridegséggé változott. – Mi van akkor, ha a felkelések indítóoka is ott volt azokon a merevlemezeken? Mi van akkor, ha az ismert történelmünknek valamely része vagy valamilyen, a külvilágból származó adat, netán annak ismerete, bármi, ami arra kényszerítette az embereket réges-régen, hogy ide beköltözzenek, nos, mi van akkor, ha az az információ olyan nyomást eredményezett, amitől elment az

emberek esze, amitől megbolondultak, vagy egyszerűen *ki* akartak menni?

Holston megrázta a fejét.

– Nem akarom, hogy így gondolkodj! – figyelmeztette.

– Nem azt állítom, hogy jogukban állt begolyózni – visszakozott óvatosan az asszony. – De abból, amit eddig összeraktam, ez az elmélet kerekedik ki.

Holston bizalmatlanul pillantott a képernyőre.

– Talán nem kéne ezzel foglalkoznod – közölte. – Még abban sem vagyok biztos, *hogyan* csinálod, és lehet, hogy nem kéne csinálnod.

– Édesem, az információ ott van. Ha én nem rakom össze ma, valaki más rakja össze holnap. A szellemet nem lehet a palackba viszszagyömöszölni.

– Hogy érted?

– Már kiadtam egy közleményt a törölt és felülírt fájlok helyreállításáról. Az IT-osztály többi része terjeszti, hogy segítsen azoknak, akik óvatlanul olyasvalamit töröltek, amire szükségük van.

– Továbbra is úgy vélem, le kéne állnod – mondta a férfi. – Ez nem a legjobb elképzelés. Nem látom, hogy bármi jó származna belőle...

– Semmi jó nem származhat az igazságból? Az igazság ismerete mindig jó. És jobb, ha mi fedezzük fel, mint ha más, nem igaz?

Holston az aktáira nézett. Öt éve volt már annak, hogy az utolsó embert takarítani küldték. A külvilág látványa napról napra homályosult, s ő mint seriff érzekelte az igényt: találnia kéne valakit. Nőtön-nőtt a nyomás, gőzként feszítette a silót, készen arra, hogy bármikor robbanjon. Idegesek voltak az emberek, amikor arra gondoltak, közeleg az idő. Olyan volt ez, mint egy önbeteljesítő prófécia: amikor valakinek az idegei nem bírják tovább, kirobban, vagy mond valamit, amit nem kellett volna, azután ott találja magát a cellában, ahogy az utolsó homályos naplementéjét nézi.

Holston szortírozta a körülötte lévő aktákat, s azt kívánta, bár lenne bennük valami. Holnap kész halálra ítélni valakit, ha a gőz kiengedéséhez ez kell. A felesége épp egy hatalmas, túlfújtt lufit böködött tüvel, Holston pedig szeretne volna, ha a levegő kijön belőle, még mielőtt kidurrantja.

4

Jelen

HOLSTON A CSUPASZ ACÉLPADON ÜLT A LÉGZSILIPBEN, agya zsibbadt volt az alváshiánytól és a rá váró bizonyosságtól. Nelson, a takarítóosztag vezetője előtte térdelt, és a fehér védőruha lábreszével ügyködött Holston lábfejenél.

– Elszórakoztunk az illesztékek szigetelésével, és hozzáadtunk egy második szigetelőréteget – számolt be Nelson. – Több időd lesz odakint, mint bárki másnak korábban.

Holston ezt feljegyezte magában, és visszaemlékezett a napra, amelyen végignézte, hogy a felesége kimegy takarítani. A siló legfelső szintje, ahol hatalmas kivetítőkön látszott a külvilág, általában néptelen volt a takarítások ideje alatt. A bentlakók nem bírták elviselni annak a látványát, amit műveltek, vagy talán fel akartak jönni élvezni a szép kilátást, arra azonban nem voltak kíváncsiak, ki milyen árat fizetett ezért. Holston azonban végignézte, kétség sem férhetett hozzá, hogy megteszi. Allison arcát nem tudta kivenni az ezüst maszkos sisakban, vékony karjait sem látta a terjedelmes ruhában, mialatt sikált és csak sikált a gyapjúkeféjével, ő azonban ismerte a járását, modorosságait. Nézte, ahogy befejezte a munkáját, amit ráérősen és kifogástalanul végzett el, majd hátralépett, még egyszer, utoljára belenézett a kamerába, intett neki, és megfordult, hogy elinduljon. Mint előtte mások, ő is a közeli domb felé cammogott, azon akart túljutni, hogy elgyalogoljon az épp a horizont alatt látható ősi romváros omladozó csúcsaihoz. Holston egész idő

alatt nem mozdult. Nem mozdult még akkor sem, amikor az aszszony sisakját markolászva elesett a domb másik oldalán, s vonaglott kínjában, amikor a mérgező anyagok először ették át magukat az illesztékszigeteléseken, aztán a ruhán és végül a feleségén.

– A másik lábad – csapott a bokájára Nelson. Holston felemelte a lábát, és hagyta, hogy a technikus megkösse a sáncsontja köré tekert lábrészt. Kezére nézett, a fekete karbon alsóruhára, amit közvetlenül a testén viselt, s elképzelte, ahogy az anyag feloldódik a bőrén, és lehámlik róla, mint kiszáradt gépszír egy generátor csövéből, s ezalatt pórusaiból kitódul a vér, és felgyülemlik élettelen ruhájában.

– Ha megfogná a rácsot, és felállná...

Nelson olyan rutineljárást alkalmazott, aminek kétszer volt tanúja korábban. Először Jack Brenttel, aki mindvégig harciasan és el-lenségesen viselkedett, s őt seriffként arra kényszerítette, hogy egész idő alatt a padja mellett strázsáljon. Másodjára pedig a feleségével, akinek a készülődését a légszilip kicsiny ökörszemablakán át nézte végig. Holston ezekből tudta, mi a teendő, mégis mondani kellett neki. Másutt jártak a gondolatai. Felnyúlt, megragadta a trapéz alakú csövet, ami fölötte függött, s felhúzódkodott rajta. Nelson megfogta a ruha oldalát, és Holston derekára rángatta. Két üres ruhaujj csüngött mindkét oldalon.

– A bal kezéd ide.

Holston kábán engedelmeskedett. Szürreális élmény volt a másik oldalon lenni, az elítélt gépies halálútján. Holston gyakran eltöprengett azon, miért engedelmeskednek és mennek ki minden további nélkül. Még Jack Brent is tette, amit mondtak, hiába volt akkor a nagy és mocskos szája. Allison csendben csinálta végig, akárcsak ő maga, emlékezett Holston, mialatt előbb egyik, majd másik karját a ruhába bújttatta. A ruha most már rajta volt, s Holston arra gondolt, az emberek talán azért mentek ki tiltakozás nélkül, mert nem tudták elhinni azt, ami történik. Az egész nem volt elég reális ahhoz, hogy lázadni lehessen ellene. Agyának állati része nem arra szolgált, hogy nyugodtan átvezesse egy olyan halálba, amiről oly sokat tudott.

– Fordulj meg!

Engedelmeskedett. Vesetájékán rántást érzett, majd zajosan száguldott a cipzár, fel a nyakáig. Megint rántás, megint cipzár. Kétrétegni értelmetlenség. A végén az ipari Velcro ropogása. Tapogató-sok, újabb ellenőrzések. Holston hallotta, ahogy az üreges sisakot leveszik a polcról. Ujjait megmerevítette a vastag kesztyűben, mialatt Nelson leellenőrizte a fejfedő belső részét.

– Vegyük át a procedúrát még egyszer!

– Nem szükséges – mondta Holston csendesen.

Nelson a zsilipkamra silóba nyíló ajtajára pillantott. Holstonnak nem kellett odanéznie ahhoz, hogy tudja: figyelik őket.

– Nézd el nekem! – mondta Nelson. – A szabályzat szerint kell csinálnom.

Holston bólintott, bár tisztában volt azzal, hogy semmiféle „szabályzat” nem létezik. A silóban nemzedékről nemzedékre terjedő titokzatos szájhagyományok egyike sem foglalkozott a védőruha-készítők és a takarítóosztag kultikus tevékenységével. Az ő útjukból mindenki kitért. A takarítók hajtották végre magát a fizikai műveletet, de a technikusok voltak azok, akik ezt lehetővé tették. Ők voltak azok a férfiak és nők, akik fenntartották a siló fojtogató határain kívüli világ panorámáját.

Nelson a padra tette a sisakot.

– Itt vannak a súrolókeféid. – Meglapogatta a védőruha elejébe dugdosott keféket.

Holston előhúzta az egyiket, recsegő hangot idézve elő vele, tanulmányozta a durva anyag spiráljait és csavarodásait, azután viszszaadugta a helyére.

– Két spriccentés a tisztító üvegből, mielőtt megdörzsölöd a gyapjúval, aztán leszárogatod ezzel a törülközővel, a legvégén jön a portaszító réteg. – Sorrendben megveregette a zsebeket, bár azok egyértelműen fel voltak címkézve, meg voltak számozva – fejjel lefelé, hogy Holston számára egyértelmű legyen –, sőt színkóddal is ellátták őket.

Holston bólintott. Tekintete most először találkozott a technikusával. Meglepve látta benne a félelmet, amit foglalkozásának köszönhetően megtanult felismerni. Majdnem meg is kérdezte Nelsont, mi

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

a baj, amikor rájött: nyilván úgy gondolja, minden instrukció hiába-
való, Holston szépen kísétál, és – ahogy a siló minden lakója tartott
ettől valamennyi takarító esetében – nem végzi el a feladatát. Nem
takarít ki azoknak, akiknek a törvényei, melyek tiltották, hogy valaki
jobb világról álmodjon, a vesztét okozták. Vagy az aggasztotta Nel-
sont, hogy a drága, fáradságos munka árán előállított védőruha, amit
ő és kollégái készítettek, felhasználva a jóval a felkelés előtti időkből
származó, nemzedékről nemzedékre öröklődő titkokat és eljárás-
kat, kikerül a silóból, s utána odakinn hasztalan rohad el?

– Jól vagy? – kérdezte Nelson. – Nem túl szoros valahol?

Holston körülnézett a zsilipkamrában. Az életem, az túl szoros,
akarta mondani. A bőrom, az túl szoros. A falak, azok túl szorosak.
De csak a fejét rázta.

– Készen állok – suttogetta.

Ez volt az igazság. Holston – bármilyen furcsa, de igaz – nagyon
is készen állt, hogy kimenjen.

S hirtelen arra is visszaemlékezett, mennyire készen állt a felesé-
ge is.